

Motion till riksdagen 2011/12:Ju391

av **Kent Ekeroth och Lars Isovaara (SD)**

Åtgärder vid flerfaldig brottslighet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öka tilläggsstraffskalan vid flerfaldig brottslighet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utdöma maxstraff när en person begått tre eller fler våldsbrott, sexualbrott eller narkotikabrott eller en kombination därav.

Motivering

I Sverige tillämpas vid flerfaldig brottslighet principen om gemensamt straff. Principen, som bl.a. kommer till uttryck i 30 kap. 3 § BrB, innebär att det inte sker någon separat straffmätning för varje enskilt brott utan att domstolen gör en gemensam straffmätning för alla de brott som den tilltalade döms för och därefter bestämmer en gemensam påföljd för brotten. Domstolen behöver alltså inte bedöma varje brott för sig utan ska när straffet bestäms se till brottsligheten som helhet.

Vid flerfaldig brottslighet gäller enligt 26 kap. 2 § BrB en särskild straffskala. Utgångspunkten för den gemensamma straffskalan är det strängaste av de högsta straff som kan följa på brotten. Med ett visst tillägg utgör det straffskalans maximum. Tillägget är som minst ett år och som mest fyra år beroende på hur allvarlig brottsligheten är.

Även om det moraliskt sett kan kännas fel att ge ”rabatt” på andra människors lidande finns det ändå en poäng att inte tillämpa det som kallas kumulationsprincipen där straffskalorna adderas för varje brott. Detta eftersom det rent teoretisk kan innebära att en som snattar flera gånger kan få högre straff än en person som begått ett mord. Istället bör vi liksom idag applicera aspe-

Fel! Okänt namn på

rationsprincipen men vi bör göra det med skarpare straffillägg. Idag anger lagen följande (26 kap. 2 § BrB):

2 § Fängelse får användas som gemensamt straff för flera brott, om fängelse kan följa på något av brotten.

Fängelse på viss tid får sättas över det svåraste av de högsta straff som kan följa på brotten men får inte överstiga vare sig de högsta straffen sammanlagda med varandra eller arton år. Det får inte heller överskrida det svåraste straffet med mer än

1. ett år, om det svåraste straffet är kortare än fängelse i fyra år,
2. två år, om det svåraste straffet är fängelse i fyra år eller längre men inte uppgår till fängelse i åtta år,
3. fyra år, om det svåraste straffet är fängelse i åtta år eller längre.

Om exempelvis en person till exempel misshandlar två olika personer får gärningsmannen idag alltså maximalt tre år i fängelse, eftersom det strängaste straffet i straffskalan för misshandel är två år och tillägget för flerfaldig brottslighet är max ett år enligt punkt ett ovan. Dessa nivåer är otillräckliga och bör höjas. Dels bör maxtillägget höjas men det bör även tillkomma ett minimitillägg. Som vi vet utnyttjas inte straffskalan som den borde i Sverige idag utan domstolarna har en tendens att döma i den nedre delen av straffskalan.

Det bör undersökas med syfte att ändra lagen så att brott under punkt ett i 26 kap. 2 § i BrB har ett minimitillägg på sex månader och ett maxtillägg på två år. Under punkt två bör minimitillägget vara ett år och ett maxtillägg på fyra år. Under punkt tre bör ett minimitillägg vara två år och ett maxtillägg på åtta år. Genom att införa minimitillägg försäkras det att gärningsmannen som uppenbarligen begått flera brott alltid ådrar sig ett ordentligt förlängt straff vilket bör vara naturligt, och med utökat maxtillägg ges samhället möjligheten att i straffet mycket tydligare ta med det faktum att en person begått flera brott, vilket borde göra mer utslag för straffvärdet än vad det gör idag. Dessa förändringar skulle ge en klar förbättring som bättre återspeglar det straffvärde upprepade misshandelsfall bör innefatta.

”Tredje gången gillt”

Utöver detta anser vi att principen om ”third strike out”, eller ”tredje gången gillt” bör gälla. Om en person exempelvis för tredje gången begår ett våldsbrott i någon form, vare sig det rör sig om ett brott mot liv och hälsa, ett sexualbrott eller något annat, eller en kombination av dessa, bör gärningsmannen per automatik dömas till lagens maxstraff för det brott som har det högsta maxstraffet plus det tillägg som ges vid flerfaldig brottslighet. Till exempel ska en person som utfört två misshandelsfall och därefter begår en våldtäkt alltså få fängelse i sex år, vilket är maxstraffet för våldtäkt, plus maxtillägget på fyra år enligt vårt förslag ovan på reviderat tillägg för flerfaldig brottslighet, för sammanlagt alltså tio år.

Exempelvis används en sådan princip vid fortkörning; om en person kör 20 km över hastighetsgränsen tre gånger får denne böter de två första gångerna

Fel! Okänt namn på

men förlorar körkortet den tredje gången trots att det är samma brott som är begånget som de två första gångerna.

Endast de brott som tidigare genererat en dom med fängelse (oavsett om fängelsestiden avtjänas villkorligt eller på anstalt) ska vara förenat med "tredje gången gillt"-principen samt endast för våldsbrott, sexualbrott samt narkotikabrott.

Regeringen bör återkomma med ett lagförslag i enlighet med denna motion.

Stockholm den 4 oktober 2011

Kent Ekeröth (SD)

Lars Isovaara (SD)